ترجمه‌ی صفحه ۶-۸۰

مریم رضایی
۹۵۲۷۲۴۳

در این بخش تعدادی دایره دیگر ساخته می‌کنیم که در پیشرفت هندسه‌ی اقلیدسی بااهمیت هستند.
شش دایره هایی که ما می‌خواهیم رسم کنیم دایره‌ی محاطی مثلث، سه دایره‌ی محاطی خارجی مثلث و دایره‌ی نه نقطه‌ای هستند. این بخش شامل هیچ اثبات نیست اما اثبات چندین قضیه مهم که در این ترین ها هستند. این بخش فرصت‌هایی برای تمرین پیشرفت هندسه‌ی اقلیدسی با استفاده از نرم افزار خوبی است. این بر پایه‌ی بخش ۵.۶ ساخته شده است و یک پیش نیاز ضروری است، علاوه بر operation که در انتهای بخش ۵.۶ فهرست شده است، شما هم چنین باید بدانید چطور دایره‌ها را از نرم افزار استفاده کنید.

اگر شما این کار را کنید دیدید شما باید از نرم افزارتان برای رسم (ساختن) دایره‌های محیطی و محاطی که به هر مثلث ABC داده شده است استفاده کنید. شما باید آزمایش کنید که چه اتفاقی برای این دایره‌ها می‌افتد زمانی که رئوس مثلث جابجا می‌شوند.

مرکز دایره‌ی محیطی را در نقطه‌ای قرار دهید که دو تا عمود منصف‌های ضلع‌ها همدیگر را قطع می‌کنند. این دایره خودش باید با استفاده از مرکز (نقطه‌ی برش) و یکی از رأس‌های مثلث ترسیم شود. دایره‌ی محاطی یک دایره است که مماس بر دو سه ضلع مثلث است. اما یک دایره‌ای است که مماس بر دو سه خط کشیده شده توسط ضلع‌های مثلث، یا سه‌ی خط‌هایی که ضلع‌ها هستند. با تقعر ساده کردن اصطلاحات مشخص شده توسط ضلع مثلث را sideline خواهیم نامید. هر دایره‌ای که بر سه ضلع مثلث مماس شود هم دایره (equicircle) نامیده می‌شود و نوشته می‌شود (equicircle).

هم دایره‌ای رسم.

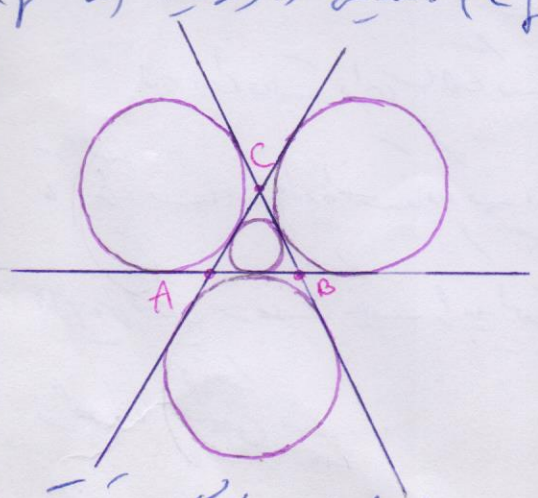

سه دایره‌ی دایره‌ی محاطی، داخل مثلث قرار می‌گیرند و سه‌ی دیگر دایره خارجی (excircles) یا هم دوستان

دایره‌های خارجی (escribed circles) نامیده می‌شوند و گاهی اوقات به آن‌ها exCircles دایره‌های خارجی را با مرکزشان رسم کنید. برای هر ضلع مثلث دایره‌ی خارجی (excircles) وجود دارد. ما

با سه دایره‌ی مماس بر اضلاع A را مرکز γ_A نامگذاری می‌کنیم.

در این حالت γ_A با BC مماس است و هم‌چنین با امتداد خط‌های AB و AC هم مماس است؛ بنابراین فاصله‌ی مرکز γ_A از ضلع BC و امتداد خط‌های AB و AC برابر است.

قضیه‌ی ۴.۴.۶ مرکز γ_A با دو رأس همسایه زاویه‌ی داخلی A و دو نقطه‌ی زاویه‌ی خارجی B و C در فاصله

باشد. برای نمونه مرکز ۳ همسایه (داخلی A و خارجی C,B) هم‌رسند در این دو تا دایره‌ی بعدی هم همین‌طور

نشان می‌دهیم (الف).

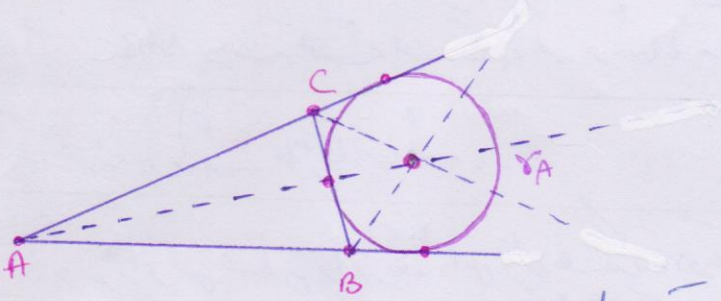

شاید معروف‌ترین ایرادهای دایره‌ای که در ارتباط با مثلث است، دایره‌ی

نُه نقطه‌ای باشد. همان‌طور که از نامش برمی‌آید، این دایره‌ی شگفت‌انگیز نه نقطه‌ی مهم (و هم برای مثلث)

تعریف می‌کند. این نقاط وسط اضلاع، نقطه‌های برخورد ارتفاع‌های مثلث با ضلع‌ها یا امتداد ضلع‌ها

از رئوس مثلث تا محل برخورد ارتفاع‌ها می‌شوند.

این اطلاعات برای ساختن دایره‌ی نُه نقطه کافی‌اند. در حقیقت شما می‌توانید از آن‌ها در فصل ۵

به آسانی استفاده کنید. در ادامه با مثلث ABC شروع می‌کنیم مثلث میانک ABC را رسم می‌کنیم و بعد

دایره‌ی محیطی مثلث میانک را پیدا می‌کنیم. بنابراین اولین راه‌حل نُه نقطه‌ای با قرارداد را برای دایره رسم

شده، مشخص می‌کند.

قضیه دایره نه نقطه ۱: در هر مثلث دلخواه وسط اضلاع مثلث، محل برخورد ارتفاع های مثلث با ضلع ها و وسط پاره خط هایی که از رأس های مثلث تا محل برخورد ارتفاع ها هستند، همه روی یک دایره قرار می گیرند.

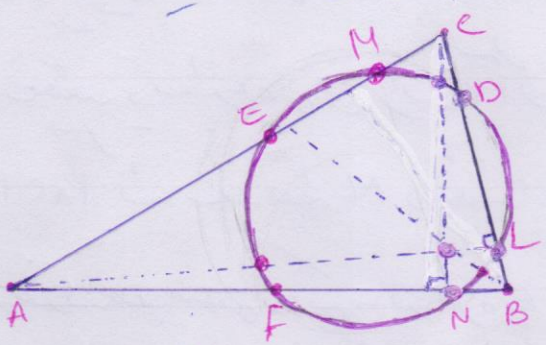

قضیه دایره نه نقطه ای

در سال ۱۷۶۵ اویلر برای اولین بار اثبات کرد که این قضیه درست است.

در قضیه (وسط اضلاع و محل برخورد ارتفاع های مثلث با اضلاع) همه از یک دایره می گذرند. تا سال ۱۸۲۰ که فرانسوی سه قضیه ما آن را ثابت کرد اویلر خط هایی که از رأس مثلث تا محل برخورد ارتفاع ها) توسط چارلز - دوبن برایانشن و جین - وکتور پونسلت اثبات شد.

حال دایره ای که از این نه نقطه را یک گذرد و ما نقطه هایی که دارد. چاک (equicircle) که در بخش بعد رسم کرد. اما برای این نقاط اضافه نیز. این قضیه در سال ۱۸۲۲ هنوز بسیار جذاب در رابطه با دایره نه نقطه توسط ریاضی دان آلمانی شوربانخ ثابت شد.

قضیه شوربانخ: دایره ای نه نقطه ای است برای هر یک از ۴ (equicircle).

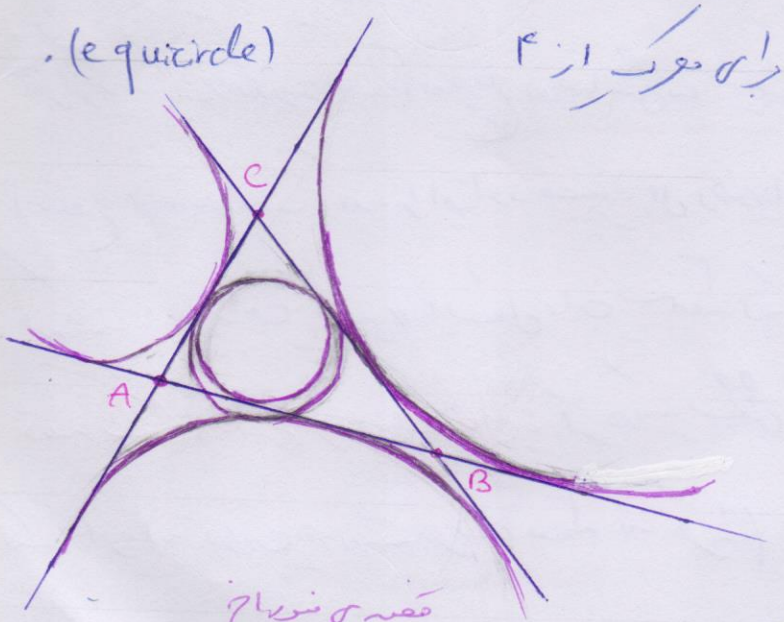

قضیه شوربانخ

حال: قضیه ای که در رابطه با مثلث ها و دایره ها صحبت داریم این سومین اندازه ی شوربانخ شناخته شده نیست. اما چهار رأس مثلث آن است. با مثلث ABC شروع می شود. نقاط دلخواه D، E و F را به ترتیب روی اضلاع BC، AC و AB انتخاب می کنیم. حال دایره ها و محل مثلث های AEF، BDF و CDE را رسم می کنیم. این دوازده دایره برای مثلث ABC ثابت می شوند. ما می توانیم مشاهده کنیم که دوازده دایره هر یک از نقطه ای مشترک می گذرند.

قضیه‌ی مانلی: برای هر مثلث دلخواه، اگر نقاط دلخواه D، E و F را روی اضلاع BC، AC و AB انتخاب کنیم، آن‌گاه دوایر محیطی مثلث‌های AEF، BDF و CDE، هر سه از یک نقطه‌ی M می‌گذرند.

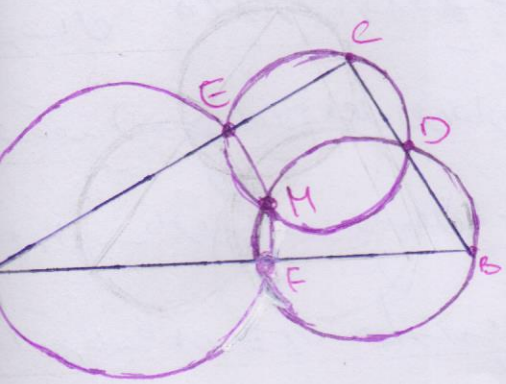

این قضیه توسط ریاضی‌دان فرانسوی آگوستوس مانلی در سال ۱۸۴۲ کشف شد. نقطه‌ی M در مثلث، نام نقطه‌ی مانلی مثلث خوانده می‌شود. چند ضلعی‌هایی که در دایره‌ها محاط شده‌اند و گوشه‌های بسیار جالبی دارند. یکی از قدیمی‌ترین قضایای هندسی که توسط پاسکال کشف شد.

پاسکال قضیه‌ی بسیار زیبای خود را در سن ۱۶ سالگی کشف کرد و نام خود را بر روی آن نهاد! این قضیه هم همانند قضیه‌ی چند ضلعی محاطی پاسکال خوانده می‌شود.

شش نقطه‌ی دلخواه A، B، C، D، E و F را بر روی یک دایره در نظر بگیرید. نقاط را به ترتیب دلخواه به هم وصل کنید تا یک شش ضلعی به دست آید. حال اضلاع مقابل این شش ضلعی را امتداد دهید. حال هر جفت از این سه خط یا ضلع را در یک نقطه قطع می‌کنند. بنابراین قضیه‌ی پاسکال، این سه نقطه بر یک خط قرار دارند.

قضیه‌ی شش ضلعی محاطی پاسکال: اگر در یک شش ضلعی که هیچ دو ضلع از آن موازی نیستند و محاط در یک دایره‌اند در این صورت هر سه نقطه که هر کدام در اثر قطع کردن دو زوج از اضلاع مقابل به دست می‌آیند، بر یک خط واقع‌اند.